

Äänitteen nimi: Kausi 2 jakso 8.mp4

Äänitteen kesto: 00:37:32

Asiakas: roosa.vejola@samok.fi

Merkkien selitykset:

[?] = sanan kirjoitusasusta ei voi olla täysin varma, mutta merkitys on ainakin sinne päin. Sanan äänityskohta merkitään tekstiin ylös esim. [sana? 00:15:44]

[??] = sanasta ei voinut saada selvää, joten se on täysin epävarma tai sitä ei voitu kirjata ylös lainkaan. Sanan äänityskohta merkitään tekstiin ylös esim. [?? 00:15:44]

[**tekstiä**] = äänet tai litteroimatta jätetyt kohdat merkitään tekstiin hakasulkeisiin, esim. [naurahtaa] tai [haastattelu keskeytyy hetkeksi, kun haastateltava vastaa puhelimeen]

[äänite alkaa]

[Musiikkia. 00:00:00] EU kiinnostaa.

Puhuja 1 [00:00:16]: Tavallista työviikkoa ei ole, koska jokainen viikko on vähän erilainen, mutta sillon kun minä kymmenen vuotta sitten, runsaat kymmenen vuotta sitten astuin tän kynnyksen yli tänne, niin kyl mä olin vähän niin kuin H. Moilanen.

[Musiikkia. 00:00:30] EU kiinnostaa. Aa! EU kiinnostaa.

Puhuja 2 [00:00:42]: Hei, Erica, mitä mieltä sä oisit siitä, että äänestysikä Suomessa laskettaisiin esimerkiksi kuuteentoista ikävuoteen?

Puhuja 3 [00:00:50]: Hmm. No musta se ois ihan hyvä idea ottaen huomioon, että 18 ikävuoden jälkeen äänestysinnostus laskee Suomessa. Ja jos meidän äänestysikäraja ois ton 16 vuotta, niin ehkä noi nuoret kiinnittyis sitten vahvemmin mukaan politiikkaan. Me tehhään politiikassa aika paljon myös sellasii päätöksiä, jotka vaikuttaa nimenomaan nuorten tulevaisuuteen, niin on se vähän hölmöö, että nää nuoret ei oikeestaan voi ite niihin vaikuttaa.

Puhuja 2 [00:01:14]: Joo, mä pohdin tätä kun meillä on pian taas tulossa europarlamenttivaalit keväällä 2024. Elikkä alle kaks vuotta, puolentoista vuoden päästä oikeestaan. Ja mä aloin sit miettimään, että eurovaaleissakin meil on erilaisia äänestysjärjestelmiä eri EU-maissa ja käytännössä se tarkoittaa sitä, että esimerkiksi Itävallassa voi äänestää jo 16-vuotiaana europarlamenttivaaleissa, Suomessa 18-vuotiaana.

Puhuja 3 [00:01:43]: Niin, ihan totta ja siis parissa maassa ilmeisesti saa ehdolle asettuuki vasta 25-vuotiaana, kuten esimerkiksi Kreikassa. Musta ois aika hienoo, jos meillä ois kaikilla täysin sama äänestys- ja ehdolleasettumisikä. Mutta ilmeisesti tästä on myös keskusteltukin jonkun verran EU-tasolla, mutta saatasko kuitenkin tämmönen nopea tietoisuus siitä, miten eurovaalit toimii?

Puhuja 2 [00:02:03]: Joo. Ihanaa ku aina heität mulle näitä nopeita, lyhyitä tietoisukuja.
[Naurahtaa 00:02:07]

Puhuja 3 [00:02:07]: Kyllä. [Nauraa. 00:02:08]

Puhuja 2 [00:02:08]: Tosiaan, Euroopan parlamentti on Euroopan unionin lainsäädäntöelin, jonne valitaan uudet jäsenet viiden vuoden välein kaikista EU:n jäsenvaltioista. Ja viimesimmät vaalit oli siis vuonna 2019. Jokaselle EU-maalle on määritelty paikkamäärä, jonka perusteella parlamentin 705 paikkaa jakautuu valtioille. Ja Suomella on tällä hetkellä parlamentissa 14 paikkaa. Vaaleissa me siis äänestetään käytännössä siitä, ketkä 14 suomalaista ne paikat saa. Mut mä luulen, et meidän vieras osaa kuitenkin vastata meidän kysymyksiin meitäkin paremmin, koska meillä on täällä vieraana itse meppi.

Puhuja 3 [00:02:45]: Kyllä. Tää on tosiaan siis mejän toisen tuotantokauden viimeinen jakso. Pienet aplodit sille. Ja...

Puhuja 2 [00:02:52]: Wuhuu.

Puhuja 3 [00:02:53]: Halut.. [Naurahtaa. 00:02:53] Ja me haluttiin siis keksiä tietenki jotain ihan superspesiaalia, eli tuotiin tänne meppi paikalle. Meillä on studiossa vieraana tänään Nils Torvalds, ja voisit ihan heti alkuun tässä Nils kertoo ja esitellä ittes kuulijoille.

Puhuja 1 [00:03:09]: No niin, joo. Mä oon entinen ongelmalapsi koulussa, joka aina räyhäsi ja lintsasi ja kinasteli opettajien kanssa ja sai potkut ja...

Puhuja x [00:03:25]: [Naurahtaa. 00:03:25]

Puhuja 1 [00:03:25]: ...erotettiin vielä varmuuden vuoksi ylioppilasluokalla kahdeksi viikoksi. Elikkä rekisteri oli aika kirjava ja äitini oli tietenkin huolissaan siitä, et mitä tästä pojasta nyt tuleekaan. Ja vähän sitten siinä radikaalin -60-luvun aikana tää jatkui. Suurin osa työstäni mä oon tehny toimittajana ja Yleisradiossa, ja olen ollut kirjeenvaihtajana sekä Moskovassa että Washingtonissa. Ja sit kun mä lähdin eläkkeelle 2008, niin mä rupesin miettimään, et mitähän tässä nyt sitten tekis ja... Ja täällä nyt sitten ollaan. Mä oon istunu parlamentissa jo kymmenen vuotta ja mä oon luvannu kyllä kotiväelle, että kun tää istuntokausi päättyy, niin sitten mä lähden muihin maisemiin tästä. En enää ole sen jälkeen Brysselissä.

Puhuja 3 [00:04:27]: Eli ei enää jatkokaudelle vai?

Puhuja 1 [00:04:29]: Ei jatkokaudelle.

Puhuja 2 [00:04:31]: Okei. Se oli nyt julkisesti sanottu.

Puhuja 3 [00:04:33]: Kyllä.

Puhuja 1 [00:04:33]: Oon mä sanonu sen. [Naurahtaa. 00:04:34]

Puhuja 2 ja 3 [00:04:34]: [Nauraa. 00:04:34]

Puhuja 3 [00:04:37]: Tää ei ollu tämmönen skandaalin paljastus meidän podcastissa.

Puhuja 1 [00:04:39]: Ei, ei.

Puhuja 2 [00:04:41]: Jes. Tätä jaksoo varten me ollaan tosiaan pyydetty eri kanavissa kysymyksiä, joita me tullaan Nilsille seuraavaksi esittämään. Ja jakson teemana onkin siis "Opiskelijat kysyy - Nils vastaa". Ja tää meidän jakso koostuu kolmesta erillisestä osiosta, EU, mepit ja nuoret. Ja ehkä voitais nyt Erica vielä esitellä itsemme tässä [naurahtaa 00:05:04], vaikka me ollaan esitelty itsemme aikaisemmissa jaksoissa jo useaan kertaan, mutta jos joku kuuntelee vaan tämän jakson, niin ehkä se on ihan hyvä tehdä. Elikkä itse olen siis Roosa Veijola, SAMOK:in Eurooppa-politiikan asiantuntija. Ja Erica, haluatko vielä esitellä itsesi?

Puhuja 3 [00:05:19]: Joo, totta kai. Mä olen Erica Alaluusua ja toimin SAMOK:in hallituksen jäsenenä tänä vuonna ja sen takia ja siitäkin johtuen, monista muistakin syistä johtuen EU-asiat ovat lähellä sydäntäni. Mutta mennäänkö ihan kysymysten pariin, onko Nils valmiina?

Puhuja 1 [00:05:38]: Korva tarkkana.

Puhuja 2 ja 3 [00:05:39]: [Nauraa 00:05:39]

Puhuja 3 [00:05:40]: Jes. Mä keksin ensimmäisen kysymyksen tietysti itse, koska olenhan vielä nuori ja opiskelija, mutta tää liittyy erittäin paljon tietysti meidän podcast-sarjaan. Eli miksi EU kiinnostaa ja miksi sen pitäisi kiinnostaa?

Puhuja 1 [00:05:55]: No miksi kiinnostaa. Tähän on äärimmäisen mielenkiintoinen paikka ja se on ollu sikäli minullekin, vaikka mulla on jonkin verran vuosia takana, enkä ole enää nuori opiskelija. Niin mä oon joutunu oppimaan uusia asioita. Ja se, että tässä iässä joutuu oppimaan uusia asioita on ehdottomasti, se on hyvä asia. Se pitää ikään kuin mielen virkeänä ja vähän nuorekkaampana kuin jos jää sohvalle löhöämään. Elikkä siinä mielessä EU... Ja EU päättää meistä tai meidän asioista mitä suurimmassa määrin. Venäjän sota Ukrainassa on muuttanu tilannetta vielä enemmän sen suhteen, elikkä EU on äärimmäisen keskeinen tekijä meidän tulevaisuudessa ja siitä syystä, jos ei kiinnosta, niin sit pitää miettiä, et onks päässä jotain vikaa.

Puhuja 2 [00:06:55]: No kyllä. Tää seuraava kysymys on erittäin tärkeä ja, noh, liittyyn tähän mitä äsken jo sivusit. Koska helposti ajatellaan, että koska EU on kaukana, meidän ei tarvitse tietää siitä eikä päätöksenteko oikeesti koske meitä, koska se on siellä Brysselissä. Tää on tää perusargumentti varmaan, minkä on jo kuullut lapsuudesta saakka, varsinkin minä, kun olen tämmöiseen [naurahtaa 00:07:18] Suomeen, jossa Suomi on osa EU:ta, no en ole ihan sinne syntynyt, mutta olin yksivuotias, kun Suomi liittyi EU:hun. Mutta miten siis EU:n toiminta näkyy suomalaisen arjessa, Nils?

Puhuja 1 [00:07:33]: No se näkyy arjessa... Tällä hetkellä se ehkä näkyy hyvinkin voimakkaasti. Ympäristöpolitiikan oloissa, se näkyy meidän energiapolitiikan oloissa, tästä ympäristöpolitiikasta johtuen Suomessa rakennetaan erittäin paljon tuulivoimaloita tällä hetkellä. Ja sil on merkitystä siinä mielessä, että ens talvi voi olla vielä energian suhteen

vaikea, mutta sekä Suomi että Ruotsi pärjäävät vähän pidemmässä juoksussa erittäin hyvin siitä syystä, että me olemme myöskin hyviä panemaan toimeen asioita. Mä keskustelin eilen muutamien ystävien kanssa siitä, että millä tavalla nää erilaiset EU-rahastot toimivat. Ja totesimme siinä, et ne toimii hyvin siellä missä hallinto on hyvä. Ja meillä on erittäin hyvä hallinto Suomessa. Elikkä siinä mielessä me saamme enemmän irti samoista rahamääristä kuin huonomman hallinnon jäsenmaissa. Ja niitä on paljon. Et siinä mielessä EU on itse asiassa läsnä ihan 24/7-periaatteella meidän elämässä. Ja ehkä tää tuntuu jo nykyään niin itsestään selvältä asialta, että ihmiset eivät itse asiassa mieti sitä, et ahah, tässäkin EU on mukana, vaan se on osa meidän arkea ihan toisella tavalla kun sillon 20 vuotta sitten, kun me oltiin aika uusia jäseniä.

Puhuja 2 [00:09:08]: Mm. Juurikin näin, ja kun mainitset noi eri rahoitusohjelmat, niin todella moni hankehan on Suomessakin toteutettu EU:n rahoilla, mutta harva sitten sitä ehkä tietää tai edes keksii ajatella.

Puhuja 3 [00:09:22]: Niin. Mä jäin miettii tota, ku sanoit, että 20 vuodessa on muuttunu aika paljon siitä, kun ollaan liitytty jäseniksi ja mitä sen jälkeen on tapahtunu ja nyt saadaan enemmän hyötyä irti. Niin oisko jotain sellasta todella konkreettista muutosta, joka me voitais nyt kertoa tässä, että kiitos EU, 20 vuodessa tää tapahtu?

Puhuja 1 [00:09:45]: No, otetaan nyt jo asia, joka ehdottomasti kiinnostaa opiskelijoita. Elikkä meillä on tää Erasmus-järjestelmä, jolla pääsee opiskelemaan muihin EU-maihin. Ja Erasmus-ohjelma on äärimmäisen suosittu. Sitä hakevat varmasti enemmän kun on rahaa, vaikka me olemme parlamentin puolelta työntäneet lisärahaa jokaisessa budjetissa. Ja sil on sikäli merkitystä, että ihminen, joka on opiskellu vuoden tai pari ulkomailla, niin se näkee sen maailman, myöskin Suomen oman hyvyyden ja toimivuuden ihan toisella tavalla kuin jos on vaan istunu ikään kuin omissa suomalaisissa nurkissa. Et siinä mielessä tää Erasmus on hyvä. Se, millä tavalla EU tukee tutkimusta, on äärimmäisen mielenkiintosta ja hyvää, elikkä kyllä näitä tulokulmia riittää ja niit löytyy helposti.

Puhuja 3 [00:10:46]: Nyt ois tämmönen poliittisen päätöksenteon paikka. Kysymys ois sellanen, että jos sä voisit yksin linjata millasen tahansa EU-tason toimenpiteen, niin mikä se ois.

Puhuja 1 [00:10:58]: No me [?? 00:10:59] tällä hetkellä linjataan EU-toimenpiteitä, ympäristö- ja politiikan alalla ja vaikeutena on se, että kaikki EU-maat ovat vähän erilaisia, että siitä syystä "one size fits all", että yhden koon sukkahousut ei riitä ikään kuin päätöksenteoksi. Ja siitä syystä meidän pitää aina ymmärtää, minkälaisessa tilanteessa, kun me puhutaan esim. metsistä, minkälainen on suomalainen metsä, koska se on toisenlainen kun keskieurooppalainen metsä ja toisenlainen kun portugalilainen metsä. Elikkä me olemme erilaisia, mutta teemme linjapäätöksiä sillä tavalla, että maailma voisi pärjätä tän ilmakehän lämpenemisen kanssa. Ja se on äärimmäisen iso ja tärkeä päätös. Se ei koske niinkään minua, mä voin joskus sanoa, että mä työnnän varmasti horsmaa siinä vaiheessa, kun nää päätökset sitten ovat maalissa, mutta teille ja seuraavalle sukupolvelle tällä on varsin valtava merkitys.

Puhuja 2 [00:12:10]: Kyllä. Mennään seuraavaks meppiaiheisiin kysymyksiin. Ja ehkä tän ois voinu sanoo jo aiemmin tässä jaksossa, mutta meppihän siis on lyhenne sanasta europarlamentaarikko ja se tulee englannin kielen lyhenteestä MEP, Member of European Parliament. Eli meppiaiheisiin kysymyksiin siis. Sä oot Nils pitkän linjan poliitikko ja toiminut meppinä vuodesta 2012 lähtien, eli tossa itsekin totesit, että kymmenisen vuotta. Ja me puhuttiin jo vähän siitä, miten mepit vaaleissa valitaan. Mutta kertoisitko näin niin kuin mepin näkökulmasta, että mitä mepiksi pääseminen vaatii? Tietysti se vaatii sen riittävän äänimäärän, mut meit kiinnostais, mikä yleensä on mepin tausta, jos miettii vaikka poliittista taustaa tai opintotaustaa ja aiempaa uraa.

Puhuja 1 [00:13:03]: No melkein kaikki muut suomalaiset mepit ovat itse asiassa tehneet karriääriä ikään kuin suomalaisen politiikan kautta. Elikkä eduskunnan kautta. Meit on toimittajataustalla kaks, elikkä Petri Sarvamaa ja minä. Ja toimittajat ovat sikäli omituisia eliöitä, elikkä meidän työtehtäviin kuuluu ikään kuin nopeasti kerätä ymmärrystä ja asiaa, perusteita, joistakin asioista, joista sitten seuraavan tunnin aikana pitää tehdä joku ohjelma. Elikkä se, että on kiinnostunut tiedosta, pystyy ne järjestämään johonkin ymmärrettävään järjestykseen ja se, että pystyy selittämään, mitä ajatteli. Mä oon käyttäny koko tän uran aikana, mul on ollu tämmönen pappa-dagis, elikkä bensa-aseman kahvilla Maalahdessa, Pohjanmaalla. Mä oon käyny siinä aina puhumassa. Ekan kerran kun mä kävin siinä, niin kyl ne äijät katseli mua vähän aina, että onks sillä nyt ihan kaikki muumit laaksossa.

Puhuja x [00:14:18]: [Naurahtaa. 00:14:18]

Puhuja 1 [00:14:19]: Ja mä en antanu periks, mä oon käyny siinä joka vuos uudestaan ja uudestaan ja rakentanu tän luottamuksen. Ja viimeks ku mä tulin sinne tän pandemian jälkeen, kun oli syntyny vähän pitempi tauko, niin jo kun mä tulin sisään ovesta, niin mä sain ikään kuin aplodit. Elikkä ne äijät ikään kun antaa arvoa sille, et mä jaksoin ikään kuin huolimatta huonosta vastaanotosta alkuvaiheessa, jaksoin ja uskalsin tulla uudestaan ja uudestaan. Ja tää on minusta se, mitä politiikasta välillä puuttuu. Elikkä pitää tehdä sitä jalkatyötä. Pitää osata puhua ihmisille niin, että ihmiset ymmärtävät. Me puhutaan aika usein tätä Brysselin slangia, josta pirukaan ei ota selvää. Että tällaisia haasteita on, ja se joka siitä tykkää, siitä nauttii ja osaa, niin hänellä on sitten kyllä melkoiset mahdollisuudet edetä tällä uralla.

Puhuja 3 [00:15:22]: Joo. No nyt päästään sitten vielä siihen, että nyt kun puhuttiin siitä, että miten valitaan, niin nyt puhutaan sitten siitä, mitä tapahtuu sitten kun on tullut valituksi. Eli millanen on mepin ihan tavallinen työviikko? Ja miten se eroaa esimerkiksi kansanedustajan työviikosta, vai eroaako se oikeestaan mitenkään?

Puhuja 1 [00:15:41]: No sellanen tavallinen, tavallista työviikkoa ei ole, koska jokainen viikko on vähän erilainen. Mutta sillon kun minä kymmenen vuotta sitten, runsaat kymmenen vuotta sitten astuin tän kynnyksen yli tänne, niin kyl mä olin vähän niin kuin H. Moilanen, että mitä ihmettä tää on. Elikkä pitää oppia talon tavoille, pitää ymmärtää millä tavalla näitä päätöksiä tehdään. Miten pitkiä nää prosessit on ja missä se viiminen vääntö on. Jos sä luulet, että ratkaistaan siinä vaiheessa et kun kirjoitetaan näitä lisäyesityksiä, niin sillon on väärällä polulla tässä. Elikkä se vaatii sellasta pitkäjänteisyyttä. Se vaatii sellasta niinku pelisilmää, että ymmärtää, että kaikki asiat ei ratkee siinä ensimmäisessä vaiheessa ja se on

vähän ikään kuin... Mä pelasin aika paljon koripalloa, kunnes polvi petti. Ja se voittaa koripallossa, joka uskaltaa ja jaksaa vääntää niillä viime minuuteilla. Ja se, joka osaa puolustaa ja juosta takaisin. Et vähän samanlaista kestävyyttä, vähän sellaista joskus vähän ilkeetä kestävyyttä, että perkele minä vielä näytän loppumetreillä, miten tää hoituu. Sitä tarvitaan tässä ja siinä mielessä eduskunnan työjärjestys ja työskentelytavat ovat aika paljon rauhallisempia. Et me tehdään pitkiä päiviä, me väännetään ja väännetään ja väännetään ja se joka osaa sen lopullisen väännön, niin se pärjää.

Puhuja 3 [00:17:28]: Pakko kysyä, kun sä sanoit tosta, että... Puhuit paljon tuosta pitkästä aikavälistä ja pitkän aikavälin päätöksenteosta ja siinä vaiheessa kun luulee olevansa loppumetreillä niin ei ollakaan ehkä loppumetreillä. Niin mikä se on, jos meidän kuulija nyt yrittäis hahmottaa, että kauan sen päätöksen aloittamisesta loppuun saakka viemiseen vie, niin mikä se aikajänne silleen suunnilleen ois?

Puhuja 1 [00:17:51]: Kyl se on aika tarkkaan kaks vuotta. Et se mitä nyt päätetään, niin kun väännetään niin sanotusti trilogissa elikkä kolmikantaneuvotteluissa neuvoston ja komission kanssa. Ne on sellasia esityksiä, jotka tuli meille noin runsas vuosi sitten. Ja me yritetään saada ne loppuun vielä tän vuoden aikana. Sillon me olemme hyvissä ajoin tehneet jotain. Mut kyllä se nyrkkisääntö on, että kaks vuotta. Ja se johtaa myöskin siihen, että tätä lehdistö ei pysty oikeen seuraamaan. Lehdistö tarvitsee sen, ikään kuin mitä mä kutsun "kissa puussa" -juttu, että palokunta tulee ja pelastaa sen kissan. Ja sit sul on otsikko päivän lehdessä. Mut me tehdään tylsää työtä, kuukausi toisen jälkeen, niin siinä ei tuu näitä pinnoja, irtopisteitä siinä välissä ja siitä syystä sen päätöksenteon seuraaminen on vaikeeta.

Puhuja 2 [00:18:54]: Mm. Mä viel vähän kaivan konkretiaa tästä irti, koska meidän... Tai mä ajattelin, että meidän kuulijat haluaa ymmärtää asioita mahdollisimman konkreettisella tasolla. Eli se työviikko. Sanoit, että ne on erilaisia keskenään. Mutta kerrotko vielä vähän, teillähän on täysistuntoviikkoja, te työskentelette valiokunnissa, niin vähän niin kuin konkreettisemmalla tasolla.

Puhuja 1 [00:19:18]: No, mä voin sanoa, että maanantaina yleensä mä tulen Helsingistä aamukoneella, ja sitten on tiimin kokous. Sitten on ryhmäkokoukset, sitten on varmasti jotain neuvottelua jostain vireillä olevasta asiasta ja sitten meet vielä juntaamaan jotain asiaa illalla jonkun kollegan kanssa. Sit lähdet tiistaiamuna jollekin varhaiselle aamiaiselle jonkun porukan kanssa. Se voi olla teollisuutta, se voi olla ympäristöjärjestö. Ja sit sul on ryhmäkokous. Sen jälkeen sul on jonkun asian esittelyjä, elikkä helpostihan tää päivä menee sillä tavalla, et sä alat... Yritän olla täällä noin kahdeksalta. Mä lähden täältä siinä seittemän-kaheksan maissa illalla. Että me tehdään pitkiä päiviä, koska mitään muuta mahdollisuutta ei ole. Ja se tarkoittaa sitä, et pitää olla turnauskestävyyttä [naurahtaa 00:20:19], sanotaan. Ja että se, että kunto kestää tämmöstä menoa, niin se on aika tärkeätä. Ja sitten kun me tullaan niille loppumetreille, näille loppuneuvotteluille, niin ne... Aina siinä lukee allakassa, että open ended, elikkä siinä ei oo loppuajankohtaa, vaan saattaa olla, et me väännetään sitä viimestä kertaa sinne neljän, viiden aikaan asti aamulla. Ja se, joka sillon on vielä hereillä ja aivot pelaa, niin se ehkä pärjää siinä.

Puhuja 2 [00:20:51]: Tää kuulostaa aika rankalta, tää mepin työ. [Naurahtaa. 00:20:53]

Puhuja 3 [00:20:54]: [Naurahtaa. 00:20:54]

Puhuja 1 [00:20:55]: Niin, mut samalla se on valtavan mielenkiintosta.

Puhuja 2 [00:20:57]: No siihen mä olin just viel tulossa, tuli mieleen, täst tulee paljon lisäkysymyksiä mieleen, ku sä kerrot. Et suosittelisitkos tätä, tai ootko nauttinut mepin työstä ja niinku... niin. [Naurahtaa. 00:21:09]

Puhuja 1 [00:21:09]: [Nauraa. 00:21:09] Mä en tiiä, et pitäsköhän suositella tätä. Kävi ilmi, et se on aika rankkaa, mutta siinä... Siis mä oon viihtyny ihan sikana tässä. Ja se varmasti liittyy myöskin siihen, mitä mä sanoin urheilusta, et sul on tietty adrenaliinitaso silloin kun meet kentälle. Ja se adrenaliinitaso tekee sen pelin ikään kun mielenkiintoiseksi. Ja se saa myöskin sinut tekemään vähän paremmin kun normaalisti. Elikä kyl se on siinä mielessä, on hyvä tutustua siihen urheilun adrenaliinipitoisuuteen, koska se ehkä selittää myöskin, mistä syystä jaksaa. Ja mistä syystä tää on... Se adrenaliini avaa ikään kun aivoja. Ja sit se pakottaa sua tutustumaan, lukemaan iltasin jotain sellasta, mitä sä et, josta sä oot päivän aikana ymmärtäny, et oi hitsi. Tota mä en osaa.

Puhuja 2 [00:22:16]: Mm. Niin. Eli siis työssä varmasti oppii koko ajan lisää todella paljon. Ja sehän on varmaan semmonen, mikä pitää mielenkiintoa yllä hyvin pitkälti. Ei käy tylsäks.

Puhuja 1 [00:22:27]: Niin joo, ja mulla on vielä sellanen paha taipumus, että sit mä tilaan kolme kirjaa, jotta mä ymmärtäisin vielä paremmin.

Puhuja 3 [00:22:34]: [Naurahtaa. 00:22:34]

Puhuja 2 [00:22:34]: No niin. Yöt menee sit niitä lukiessa.

Puhuja 1 [00:22:36]: Joo, joo.

[Musiikkia. 00:22:37]

Puhuja 3 [00:22:38]: Intohimoammatti siis.

Puhuja 1 [00:22:40]: Kyllä.

[Musiikkia. 00:22:40] EU kiinnostaa.

Puhuja 2 [00:22:47]: Tosiaan, mennään seuraavaks nuoret ja opiskelijat -kysymysosioon. Ensimmäinen kysymys liittyy liikkuvuusjaksoihin. Meillähän on Suomessa liikkuvuusjaksot ollu laskussa jo ennen koronapandemiaakin ja koronapandemian myötä ne on sitten vielä jyrkemmin laskenut. Ja me opiskelijaliikkeessä on nähty, että se on aika suoraviivanen seuraus siitä, että opiskelijan toimeentulosta leikattiin ja meil on aika tiukat tavoitteet, missä ajassa tutkinto pitää suorittaa, varsinkin jos haluaa lainahyvityksen. Ja kaikilla sit se vaihdon hyväksi luku ei oo niin, onnistu ehkä niin hyvin kun ois ideaalia. Ni seuraava kysymys on meille myös SAMOK:issa hyvin mielenkiintonen. Millaisia toimenpiteitä sä ehdottaisit siihen,

että me saatais nuoria enemmän liikkuvuusjaksolle tulevaisuudessa. Ja tähän on siis suora vinkki myös meille, meidän työhön, jos sulla on ideoita tähän.

Puhuja 1 [00:23:41]: No... Tää on sikäli mulle vähän vaikea kysymys, koska mä oon aina ollu sitä mieltä, että pelkkä opiskelu tekee varmasti ihmisestä jollain tavalla viisaan, mutta se riistää häneltä sen käytännön elämäkokemuksen. Eliikä siinä mielessä mä, ja kun mä tiedän, että moni tekee duunia sen opiskelun ohessa. Minun mielestä se on hyvä asia. Ja siinä mielessä ei pitäis olla liian tiukkoja vaatimuksia sen lainan takaisinmaksun suhteen. Koska se, että ihminen oppii siinä ei pelkästään sellasta teoreettista yleis- ikään kuin totuutta, vaan näkee, että elämä on itse asiassa paljon vaikeampi ja paljon monimutkaisempi, ja näitten asioiden yhdistäminen olis minusta äärimmäisen tärkeä. Ja me nähdään se tässä parlamentissa sillä tavalla, että tännehan tulee sitten ihmisiä, ensin ikään kuin avustajiksi tai tutustumaan tähän järjestelmään. Ja sit ne, jotka ottavat kunnan otteen tästä, niin niille avautuu pikku hiljaa ikään kuin tän käytännön kautta ja opiskelun kautta sellainen polku, joka vie eteenpäin. Et siinä mielessä mä olen vähän vanhakantainen, että opiskelu ei oo pelkästään sellasta teorian opiskelua, vaan opiskelun pitää olla sitä elämää varten. Ja siitä syystä se elämän korkeakoulu on se itse asiassa tärkein.

Puhuja 2 [00:25:23]: Mm. Näätkö sitten siis, että mejän tulis korostaa tätä nimenomaan siinä, et saatas opiskelijoita vaikka lähtemään vaihtoihin ja korkeakouluharjoitteluihin ulkomaille, tai...?

Puhuja 1 [00:25:34]: Ehdottomasti. Koska se, että mulla on paljon kokemuksia tästä. Mä olin maataloustöissä Saksassa -61. Olin silloin just täyttäny 16. Ja se, et mul oli liput ja mä hankkiuduin sitten perille ihan itte ja se, että on liikkunu jossain Hampurissa 16-vuotiaana ja tullu takasin kotiin [naurahtaa 00:26:01], ihan ehjänä, niin se antaa sellasta uskoa, että hei että mä pärjään maailmassa. Et ei tää niin kummallista ole. Ja sillä asenteella, et me pärjätään maailmalla, ni sillä asenteella uskaltaa myöskin lähtee, ottaa niitä haasteita.

Puhuja 2 [00:26:19]: Mm. Joo.

Puhuja 1 [00:26:21]: Ja se on mun mielestä ehkä tärkeintä, että pitää haasteista, ottaa niitä vastaan ja pärjää niille, niin sillä menee eteenpäin.

Puhuja 2 [00:26:30]: Joo. No tässä korostit itse asiassa vähän samaa asiaa mitä, kun meillä oli Erasmus-ohjelmasta oma jaksonsa, niin mitä siellä meidän opiskelija korosti, kuka oli ollu vaihdossa.

Puhuja 3 [00:26:43]: Jep. Mut mun on pakko vielä palata sun ensimmäiseen vastaukseen ennen kun Roosa kyseli lisää, koska puhuit tosta lainan takaisinmaksusta ja siitä, että opiskelijat tekee töitä opintojensa ohella. Niin tulkitsinko mä nyt oikein, et oliko tässä tämmönen pieni esitys siitä, että esimerkiksi opintoaikaa pitäis pidentää, jollon tavallaan tää elämä mahdollistuis opintojen ohella?

Puhuja 1 [00:27:05]: Niin, koska se ihan... Tää on melkein matematiikkaa. Jos sä oot duunissa ja opiskelet. Niin kun vuorokaudessa on ne 24 tuntia ja sun pitää kuitenkin ne kuus tuntia ainakin joka toinen yö nukkua. Niin tää ei mene, eikä tää matematiikka mene tasoihin

ellei sitä opiskeluaikaa vähän venytetä. Et siinä mielessä mikä tahansa opetusministeristerille tän matematiikan voi esittää ja mä oon aika varma, että Li [mittais? 00:27:42] sen aika hyvin, hän ymmärtää. Elikkä ettei laiteta nuoria ihmisiä sellaseen putkeen, joka ei tuota mun mielestä hyvää tulosta, vaan tuottaa vaan stressiä ja mahdollisesti vielä sellasia puoliks niin kun lentämällä tehtyjä lopputöitä, koska niitten piti saada valmiiks. Mut onks siinä todella tutkittu vai onks vaan tehty, niin silläkin on suuri ero.

Puhuja 3 [00:28:15]: Joo, kyllä. Täältä sosiaalipolitiikan sektorilta, jolla itse toimin, niin helppo kompata tätä vastausta.

Puhuja 2 [00:28:21]: Joo, oli aika SAMOK:in kantojen mukaista. [Naurahtaa. 00:28:23]

Puhuja 3 [00:28:23]: Kyllä, kyllä. Täysin samaa mieltä ollaan tästä, että opintoaikaa tarvitaan lisää. Toivotaan, että se tuolla eduskunnassakin vielä jossain vaiheessa otetaan käsittelyyn sillä tavalla, että jokaisella on mahdollisuus aidosti työskennellä ja tehdä opintoja samaan aikaan. Mutta vielä vähän noista vaihtojaksoista. Tai ylipäätään Erasmus+-ohjelmasta. Sen kauttahan voi siis lähteä vaihdon lisäksi myös korkeakouluharjoitteluihin. Ja siitä vähän tossa jo ikään kuin kuvailinkin sitä, että teilläkin on siellä ollut korkeakouluharjoittelijoita ja muita. Ja näihin korkeakouluharjoitteluihinhan saa siis myös tätä rahallista tukea ton mahdollisen palkan lisäksi. Niin kumpaa sä ite kannattaisit enemmän, nimenomaan vaihto-opiskelua vai tämmöstä vaihtoharjoittelua tai kansainvälistä harjoittelua?

Puhuja 1 [00:29:13]: Mun mielestä ne ei oo... Mun mielestä se ei oo joko tai. Vaan sinähän alat sen jostain. Ja silloin se harjoittelijajakso voi olla sellanen avaus siinä, että oho, ai jaa, tää on näin mielenkiintosta. Et mä taidan nyt lähteä kotiin opiskelemaan, jotta mä pääsisin siihen seuraavaan vaiheeseen kiinni. Elikkä varmasti jonkinlainen porttiteoria tästä vois nopeasti kehittää. Joka sitten ikään kun johtaa eteenpäin. Et jos mä katson omia avustajia, niin ne on helposti ollu niin, et ne on alottanu harjoittelijana jossain vaiheessa ja sitten yhtäkkiä ikään kuin päässeet kiinni tähän töihin. Ja sit mä voin sanoa, että ne jotka ovat lähteneet tosta ovesta ulos, ei ovia paukuttaen, niin ne on itte asias päässeet erittäin hyvin töihin sen jälkeen. Siis todella hyviin töihin. Elikkä et kyllä tää koke-, ne jotka osaa tän EU-prosessin, ja joilla on ällä ja tätä pitkäjänteisyyttä, niin ei ne työttömiksi jää.

Puhuja 2 [00:30:33]: Kyllä. Siinä oli samalla tämmönen mainos, et kannattaa hakea harjoitteluun Euroopan parlamentille. [Naurahtaa. 00:30:39]

Puhuja 3 [00:30:39]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:30:40]: No miten sä sitten näet, miten nuoria voitais enemmän osallistaa EU-päätöksentekoon?

Puhuja 1 [00:30:49]: Se on vähän vaikea asia just johtuen siitä, mistä mä sanoin, että nää prosessit ovat pitkiä eikä kovin jännittäviä joka käännteessä. Ja siitä syystä ne ei nouse ikään kun päivälehtien etusivuille. Elikkä mä oon yrittäny tätä hoitaa sillä tavalla, et mä oon käyny Eurooppanuorten tilaisuuksissa. Se ehkä ei tavota riittävän paljon... Mä oon yrittäny kiertää kouluissa. Tää pandemia, COVID, teki melkoisen loven siinä. Mut se osoittautui aika hyväksi tavaksi, elikkä käy puhumassa näitten nuorten ihmisten kanssa ja ne saa silloin esittää omia

kysymyksiään ja jos meppi pystyy jotakuinkin mielenkiintosella tavalla niihin vastaamaan, niin näkee niitten silmissä jo, että ahaa, ei tää ollutkaan niin typerää ja tylsää kun mitä ne luuli. Elikkä kyllä tää meidän työ koulujen suhteen pitää parantaa, koska jos... Ja mä tiedän sen ihan omasta kokemuksestani. Mä olin kiinnostunut ikään kun yhteiskunnallisista asioista vähän liikaakin koululaisena. Ja se ikään kuin kipinä on kantanu aika hyvin koko tän elämän läpi.

Puhuja 3 [00:32:19]: Mahtavaa. Ihanaa, että mainitset Eurooppanuoret, koska meillähän on ollut Eurooppanuoria täällä studiossa myös. Ja tää podcast on varmasti myös yks hyvä esimerkki siitä, että miten voi tiedottaa lisää EU:n toiminnasta ja pääsee nimenomaan myös meppinä kertomaan, mitä siellä EU:ssa tapahtuu. Mulla oiski tällainen monialainen kysymys, eli jos nyt puhutaan näistä, jotka ei tiedä EU:sta yhtään mitään. Mutta sit esimerkiks nää lähestyvät eurovaalit mietityttää. Niin miten sä neuvoisit ottamaan lisää selvää EU-asioista? Mistä vois saada esimerkiks hyvää tietoa siitä, mitä EU:ssa tehdään ja millasia asioita tulevaisuudessa on meppien työpöydällä?

Puhuja 1 [00:33:04]: No mä luulen kuitenkin, että melkein jokaisen opiskelijan ja nuoren päässä tällä hetkellä on kysymys ilmastonmuutoksesta ja mitä se tarkoittaa meidän tulevaisuudelle. Ja jos me katsomme ilmastonmuutoksiin liittyviä asioita, niin on kyllä ihan selvää, että me ei ratkasta siinä ikään kun pelkästään suomalaiselta näkökulmalta. Vaan me voidaan ratkasta, me voidaan vaikuttaa siihen nimenomaan EU:n kautta, koska EU on kuitenkin kansainvälinen toimija. Minä lähden tossa marraskuun alkuviikon jälkeen Egyptiin Sharm el-Sheikkiin siihen COP27:aan, kokoukseen. Elikkä kaikki nää asiat ratkaistaan EU-tasolla. Ja EU on maailman mittakaavassa siinä mielessä hyvis, elikkä EU on se, joka johdonmukaisimmin on työntänyt tätä eteenpäin. Elikkä toimimalla EU:n kautta me saatamme päästä pakottamaan muita toimimaan vielä johdonmukaisemmin ja sillä tavalla vaikuttamaan ehkä meidän ihmiskunnan suurimpaan haasteeseen. Ja se ei oo ihan pieni juttu. Se alkaa ikään kuin suomalaisesta koulusta ja suomalaisesta koulutusjärjestelmästä.

Puhuja 3 [00:34:35]: Huh. Pakko sanoa, et mulle tuli ihan kylmät väreet, kun mä jotenkin mietin, että miten hienosti me voijaan asioihin oikeasti vaikuttaa. Mulla on tähän loppuun vielä yks kysymys ja tää on oikeestaan jatkaa tälle, ja mun mielestä sä ehkä vähän vastasitkin tähän. Miten sä kannustaisit nuoria lähtemään ehdolle europarlamenttivaaleissa. Miks kannattais hakea just mepiksi?

Puhuja 1 [00:34:57]: No mä kannustan ensinnäkin sillä tavalla, et mä luovun omasta paikasta. [Nauraa. 00:35:01]

Puhuja 2 ja 3 [00:35:01]: [Nauraa. 00:35:01]

Puhuja 1 [00:35:05]: Se on, tuoss on yks paikka vapaana [?? 00:35:07]. Ja sitten niin kuin mä sanoin moneen kertaan, että tää on huikean mielenkiintoista ja pakottaa miettimään, mitä todella haluaa. Se on hieno asia. Sä et oo aino, joka saa kylmät väreet siitä, kyllä minäkin saan.

Puhuja 3 [00:35:25]: [Nauraa. 00:35:25]

Puhuja 2 [00:35:27]: [Naurahtaa. 00:35:26] Ihanaa.

Puhuja 3 [00:35:28]: Kyllä.

Puhuja 2 [00:35:29]: Romantisoitu kuva politiikasta. [Naurahtaa. 00:35:31]

Puhuja 3 [00:35:31]: Kyllä, ja EU:sta. [Nauraa. 00:35:33]

Puhuja 2 [00:35:35]: Jes. Mut hei kiitos ihan todella paljon. Kuten alussa sanottiinkin, tää on meidän toisen EU kiinnostaa... tai eiku nyt sanoin ihan hölmösti. Siis tää on meidän EU kiinnostaa -podcastin toisen tuotantokauden viimeinen jakso.

Puhuja 3 [00:35:49]: [Henkäisee. 00:35:50]

Puhuja 2 [00:35:50]: Ja... [naurahtaa 00:35:51] Kauhistanut. Kiitos siis tuhannesti meidän erikoisjakson vieraalle Nils Torvaldsille. Ja kii...

Puhuja 1 [00:35:58]: Jäämme odottamaan kolmatta.

Puhuja 2 [00:36:00]: No niinpä, niinpä. Ja kiitos myös meidän muiden jaksoiden vieraille tässä ihan kollektiivisesti kaikille. Ja kiitos meidän kuulijoille. Jos varsinkin oot kuunnellut nää kaikki jaksot, niin onnitellut siitä, saat tästä SAMOK:ilta tämmösen kuvitteellisen kunniamerkin. Kiitos kun olette olleet meidän matkassa, toivottavasti ootte oppineet paljon näistä jaksoista. Ja kiitos myös mun juontajaparille Ericalle ja lidalle, joka ei nyt tässä jaksossa ollut, mutta on ollut noissa muissa jaksoissa mukana.

Puhuja 3 [00:36:32]: Niin ja ehkä kiitos myös sulle Roosa, että sä oot kuitenkin ollut meidän ensimmäisellä ja toisella tuotantokaudella jokaisessa jaksossa matkassa opettamassa meille kaikille vähän lisää EU:sta.

Puhuja 2 [00:36:45]: Kiitos kiitos.

Puhuja 3 [00:36:45]: [Naurahtaa. 00:36:46]

Puhuja 2 [00:36:47]: Mut hei, ihanaa talvea tai talven tuloa meidän kuulijoille, koska siis tosiaan mehän äänitetään tää, tää on äänitetty tää jakso nyt lokakuussa, mutta tää tulee vähän myöhemmin julki ja sit ollaan jo talven kynnyksellä.

Puhuja 3 [00:37:00]: Voiks sanoo joulun odotusta?

Puhuja 2 [00:37:02]: Joulun odotusta...

Puhuja 3 [00:37:02]: Ai kauhee. Apua.

Puhuja 2 [00:37:03]: No mä voin sanoo. Ei me täs vielä siis nyt mutta sit ku tää tulee ulos, niin sit... No nyt kun kuulija kuulet tämän, niin hyvää joulun odotusta. [Naurahtaa. 00:37:12]

Puhuja 3 [00:37:12]: Muista ostaa joulukalenteri. Ei mutta... Siis...

Puhuja 1 [00:37:15]: [No niin? 00:37:15]

Puhuja 2 [00:37:16]: Kiitos, moikka.

Puhuja 3 [00:37:17]: Kiitos, moikka.

Puhuja 1 [00:37:18]: Moikka.

[Musiikkia. 00:37:18]

[äänite päättyy]